Zaterdag 5 September 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3694

AMIGOE DI CURACAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1551. Redactie: Tel. 1558.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 10—12 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Dames- en Kinderschoenen
La Bota Argentina.

„Hand-made" SCHOENEN
uit Costa Rica en Argentinië
La Bota Argentina.

Geallieerde vliegtuigen boven Europa

Bommen vielen op: Bremen, Wenen, Budapest, Koenigsburg, Breslau.

Nieuwe Generaal voor Duitslands luchtverdediging benoemd.

Alexander houdt Rommel in toom.

Noordamerikaanse tanks doen mee in de Westelijke woestijn.

STILWELL TERUG IN TSUNGKING.

Luitenant-Generaal Joseph Stilwell, opperbevelhebber van de Noordamerikaanse strijdkrachten in China, Birma en Brits Indië, keerde naar Tsjungking terug uit Brits Indië, waar hij meer dan een maand vertoefd heeft. (Tsjungking, (AP) 4,9).

NOORDAMERIKANEN VERSTERKEN HUN GREEP OP DE SALOMONSEILANDEN.

John Wiggins seint uit Washington: De Noordamerikaanse strijdkrachten versterken voortdurend haar greep op de Salomonseilanden, terwijl de slag in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan volgens een bericht van Vrijdag de vernietiging bracht van 6 Japanse schepen en 8 vliegtuigen alsmede van een hoeveelheid invasie-voorraden.

Er zijn tekenen, dat de voortdurende bestoking door de Geallieerden de vijandelijke kracht doet afnemen. Dit werd o.a. opgemaakt uit de communiqués van MacArthurs Hoofdkwartier en het Departement van Marine. De Marine beschreef gisteren het ontoereiken van Japanse vliegtuigen op Nieuw Guinea en sprak slechts van „periodieke aanvallen" door kleine detachementen van indringers op de Salomonseilanden.

In het Zuidoostelijk deel van de Salomonseilanden hebben Noordamerikaanse mariniers de stellingen, die zij een maand geleden van de Japanners hebben gewonnen, versterkt. Vijandelijke detachementen evenwel, die erin slaagden daar aan land te komen, worden opgespoord en bestreden" (Washington, (AP) 4,9).

MacArthurs luchtmacht bracht de strijd gisteren naar den vijand op de Salomonseilanden met drie bombardementen en beschietingen van de Japanse olie-opslagplaatsen en de Japanse vliegbotbasis. De aanvallen op de Kieta op het eiland Bougainville en Faisi ten Zuiden van Bougainville waren de meest uitgebreide sedert het begin van de slag om de Salomons Archipel.

Andere bommenwerpers bestookten Salamaua, de door de Japanners bezette basis op Nieuw Guinea, en Kokoda, dat voor de tweede achtereenvolgende dag een slapte in de gevechten bespeuren liet. Het noemen van een terrein als Kieta is de eerste erkenning, dat de Japanners in deze streek vliegveld hebben aangelegd. (MacArthurs Hoofdkwartier in Australië, (AP) 4,9).

ROMMEL IS ER NOG!

Een Britse militaire commentator zeide, dat „Rommel nog steeds geheel in de strijd is" ondanks de terugtrekking, terwijl beide legers elkander de stellingen betwisten in de grote slag in Egypte. De beweging van den vijand, zei de generaal, zou kunnen zijn veroorzaakt door het hevige Britse bombardement en de grootste Geallieerde luchtactiviteit, die ooit in het Midden Oosten is meegemaakt. De zegsman verklaarde, dat Rommel zich misschien heeft teruggetrokken om het bombardement te ontvluchten of om andere [illegible] redenen. Er is echter nog geen [illegible] om te geloven, dat hij reeds [illegible] verliezen heeft geleden, alhoewel, aldus vervolgde de commentator, „de strijdkrachten van de as „nog niet [illegible] het gevechtsgebied zijn" of terug [illegible] waar zij begonnen (Londen, (AP) [illegible]).

U.S.A.-VLIEGERS IN EGYPTE IN ACTIE.

Het Hoofdkwartier van de Noordamerikaanse strijdkrachten in het Midden Oosten deelde mede, dat de Noordamerikaanse luchtmacht Vrijdag voortging met haar steun aan het 8e Britse leger. Gedurende intensieve operaties vielen middelgrote Noordamerikaanse bommenwerpers met gevechtsescorte van de Royal Airforce en Noordamerikaanse gevechtsgroepen de vijandelijke motor-transporten aan in het gevechtsgebied. Men nam daarbij vele voltreffers en „bijna-treffers" waar en verschillende voertuigen werden vernietigd. De middelgrote bommenwerpers vielen tevens vijandelijke vliegvelden aan en voltreffers werden gezien in het doelgebied. Branden werden veroorzaakt in de buurt van de vliegtuigen, die op de grond stonden opgesteld."

De Noordamerikaanse vliegers hebben gedurende de luchtgevechten een ME 109 en een ME 110 voor hun rekening genomen (Caïro, (AP) 4,9).

DUITSERS WAARSCHUWEN TEGEN 5 .COLONNE.

De Duitse overheden vaardigden weer een nieuwe waarschuwing uit aan de inwoners in bezet Frankrijk om onmiddellijk iederen valschermspringer of lid der bemanning van een „vijandelijk" vliegtuig, dat is neergeschoten, uit te leveren (Vichy, (AP) 5,9).

SABOTAGE IN DENEMARKEN.

De Britse radio-omroep zond een bericht uit Stockholm uit, volgens hetwelk een grote fabriek, die cellulose fabriceert, door een ontploffing werd vernield. Men schrijft de ontploffing toe aan sabotage. De fabriek bevindt zich te Valbny, vlakbij Kopenhagen. Drie doden en acht gewonden werden onmiddellijk na het ongeluk onder het puin weggehaald; aldus het bericht, dat door de Columbia Broadcasting System werd opgevangen (New York, (AP) 5,9).

NAZIES VERMOORDEN TSJECHISCHE PRIESTERS.

De Duitse radio deelde mede, dat de nazies een Tsjechischen Orthodoxen Bisschop, twee andere geestelijken — een dominee, een kapelaan — en bovendien nog een ouderling hebben doodgeschoten, op beschuldiging een schuilplaats te hebben geboden aan de moordenaars van Reinhard Heydrich. Men zeide dat de vier beschuldigden voedsel en hulp hebben verschaft aan de moordenaars en aan vijf valschermspringers, die bij de moord betrokken waren. Reinhard Heydrich, de Gestapo-baas en afgevaardigd Reichsprotector van Boheme-Moravië, werd in Mei jl. gedood, zoals men zich herinnert.

Voor het vuur-peloton vielen: bisschop Gorazd en Jan Sonnevend, beiden van de Tsjechische Orthodoxe kerk in Praag, Doctor Vladimir Petrek, kapelaan, en Vaclav Cikla Parson. De twee laatsten behoren bij de Orthodoxe kerk van Karel Borromaeus te Praag (Londen, (AP) 5,9).

HITLERS ONRUST OVER DE BOMBARDEMENTEN.

De onrust ten opzichte van de toenemende vernieling, welke wordt veroorzaakt door de gemeenschappelijke Noordamerikaanse bombardementen op Oost en West van het Reich wordt weerspiegeld in Hitlers benoeming van Generaal Friedrich Hirschauer, het nieuwe Hoofd van de Luchtbescherming voor geheel Duitsland.

Hirschauer was vroeger bevelvoerend Generaal van de luchtafweerdefensies in het 17e Duitse luchtdistrict. Hij volgde Generaal Von Schroeder op. Volgens mededeling van Londense zegslieden, is de benoeming klaarblijkelijk gericht op de verbetering van de luchtverdediging, welke ernstig afbreuk heeft geleden door de aanvallen op de industriële en spoorwegcentra van het Ruhrgebied en Noordwestelijk Duitsland. De benoeming werd gisteravond door de radio van Berlijn bekend gemaakt (Londen, (AP) 4,9).

DE INTERNATIONALE PERS OVER DE SPAANSE CABINETSVERANDERING.

De Duitse pers uitte haar „grote verwondering" over het ontslag van den Spaansen Minister van Buitenlandse Zaken, terwijl de Scandinavische Pers de mening weergaf, dat Suñers verwijdering uit het Cabinet moet worden toegeschreven aan Franco's besluit om Spanje neutraal te houden. Volgens een Berlijns bericht aan de „Basler National Zeitung" verklaarde de nazie-pers Suñers ontslag als een verrassing te beschouwen, daar deze minister nog onlangs terugkeerde van een uiterst belangrijke reis naar Rome, alwaar hij lange besprekingen heeft gevoerd met Mussolini, den Italiaansen Koning, en een lang onderhoud heeft gehad met Z.H. den Paus. Indertijd werd dit bezoek beschouwd als inleiding van de besprekingen omtrent de monarchistische beweging.

Een Stockholms blad beschouwde de verwijdering van Serrano Suñer eveneens als een „grote verrasssing", doch zeide dat het bekend is, dat somtijds de spanning toeneemt tussen Franco en de Phalangisten. Men meende, dat de Spaanse dictator de Spaanse status quo heeft willen handhaven. Het Stockholmse „Tidningen" geloofde, dat Suñer niet geheel zou verdwijnen uit het politieke leven, ofschoon het bekend is, dat de phalangisten zeer onpopulair zijn bij het Spaanse leger en officieren (Bern, (AP) 4,9).

WAT SPANJE ERVAN DENKT.

Het officiële partijblad van de Falange „Arriba", zeide, dat het verwijderen van Ramon Serrano Suñer, de kampioen van de totalitaire richting en zwager van Francisco Franco, als Minister van Buitenlandse Zaken van Spanje, „niet de geringste verandering in de binnen- of buitenlandse politiek teweeg brengt noch zou kunnen teweeg brengen."

„Arriba" beschreef de vervanging van Serrano Suñer en twee andere belangrijke cabinetsleden slechts als de wisseling van schildwachten. Op gelijke wijze werd de persoonlijke overneming door den Caudillo van de Falange — Spanje's enige politieke partij waarvan Suñer het actieve hoofd was — voorgesteld.

Het nieuws werd met werkelijke vreugde begroet door de Spanjaarden op de straten van de steden en op de boerderijen. Hun enige inlichtingen omtrent de verstrekkende Regeringsomwenteling was vervat in een hoofdartikel van „Arriba", dat in dozijnen partij-bladen van de provincies werd overgenomen.

„In ons vaderland kunnen wij noch heden noch in het verleden, noch in de toekomst spreken van een Regeringsverandering", zeide „Arriba". „Want in het huidige régime is de Regering één en dezelfde: de werkelijke en juiste Regering van El Caudillo van Spanje, Generalissimo van de legers en het Nationale Hoofd van de Falange."

Onze binnenlandse politiek volgt haar onmiskenbare lijn en de buitenlandse politiek is vergezeld met bloed en bevestigd in stille heldenmoed" (Madrid, (AP) 4,9).

CHURCHILL ZAL VERSLAG GEVEN OVER ZIJN REIS NAAR RUSLAND.

Wanneer het Britse Parlement weer bijeenkomt, zal door Winston Spencer Churchill een tweedaags oorlogsdebat geopend worden over zijn onlangs gebrachte bezoek aan Moskou, Iran en Egypte. Wat biezonderheden betreft, zal het een levendig debat worden, doch inzake de vraag of er diepgaande beslissingen zijn gemaakt, zal wel veel „militair geheim" blijven. De parlementaire waarnemers zeiden, dat het debat waarschijnlijk zal gaan over de veranderingen in de commando's in het Midden Oosten, de productie en de toestand in de Stille Oceaan. Het Parlement zal slechts vier dagen bijeen komen, waarna de leden weder voor nog drie of vier weken op reces gaan (Londen, (AP) 4,9).

NEDERLANDS VLIEGER VERNIELT DUITS VLIEGTUIG.

Gemeld wordt, dat een Nederlands Marine-vliegtuig (een Hudson-bommenwerper van Noordamerikaans maaksel) het gewonnen heeft van een Duits ME 110 jachtvliegtuig tijdens een gevecht ter hoogte van de Nederlandse kust. Het Nederlandse vliegtuig plaatste twee treffers op het Duitse gevechtsvliegtuig, waardoor dit laatste gedwongen was het gevecht af te breken (Londen, (AP) 4,9).

RUSSEN BOVEN HONGARIJE?

Van de Duitse radio:

De Hongaarse Regering maakte bekend, dat op verschillende plaatsen in het Noorden van Hongarije bommen zijn gevallen, waardoor lichte schade werd veroorzaakt. De bekendmaking zeide, dat het bombardement bijna 2 uren duurde en dat de aanvallende vliegtuigen op zeer grote hoogten vlogen. De vliegtuigen kwamen uit het Noord Oosten — uit de richting van Rusland. Bommen werden geworpen in de omgeving van Budapest (Berlijn, (AP) 5,9).

Het nieuws van vandaag.

De strijd om Stalingrad bereikte een nieuw hoogtepunt doordat de Duitsers hun „laatste versterkingen" aanvoerden om een beslissing te forceren. De Russen doen echter krachtige tegenaanvallen om een Duitse doorbraak te beletten en drongen ten Noord Westen van de stad zelf door in de vijandelijke stellingen. De woedende vijand tracht op wanhopige wijze voort te rukken. Achter hem liggen de verbrande en verwoeste steppen; vóór hem het zeer begeerde doel.

De laatste Duitse aanval werd ten Zuid-Westen van Stalingrad ondernomen door 100 tanks en tot 3 divisies infanterie, gesteund door een grote luchtmacht. Maar de Russen houden stand.

Ten Noord-Westen van Moskou heeft het Russische offensief, dat de laatste dagen ten zeerste gehinderd werd door zware regenbuien, nieuwe voortgang gemaakt. De Russen flankeerden vijandelijke posities in de sector van Rzhev en bezetten verschillende bewoonde plaatsen. In de Caucasus vechten de Sovjets tegen de Duitse offensieven, die het gemunt hebben op de Zwarte Zeebasis Novorossisk. Uit Noordwestelijke en Noordoostelijke richting komen de nazies aanrukken.

Zij beweren de Straat van Kertsj overgestoken te hebben en de stad Tamansakya op het schiereiland Taman genomen te hebben. Bij Mozdok worden de Duitsers nog steeds aan een waterlinie tegengehouden. (blz.3).

De Russische bommenwerpers, die Duitsland in het begin van de oorlog betrekkelijk met rust lieten, schijnen dat niet meer te doen. Elke nacht opnieuw verschijnen zij boven Oost Duitsland en nu kwamen zij ook boven Hongarije. Budapest en Wenen behoorden tot de steden, die door de Geallieerde vliegtuigen werden aangevallen. De Raf valt aan in het Westen en Bremen werd weer uitgekozen als het doel. Grote branden en ontploffingen werden veroorzaakt.

Het 8ste leger in Egypte gaf de pas gewonnen stellingen aan de Centrale sector van het El Alameinfront niet meer prijs. Drie krachtige tegenaanvallen van de astroepen werden stukgeslagen en de eerste week van de hernieuwde slag om Egypte eindigde in een beperkte overwinning voor de Geallieerde wapenen.

De Noordamerikaanse troepen in de Salomons Archipel houden ook vast aan hun veroverde posities en zoeken den vijand op waar deze kleine detachementen aan land weet te zetten (blz. 1).

De berichten van heden zijn niet ongunstig voor de Verenigde Landen.

V... - WEST-END.

ZATERDAG 7 n.m. — ZONDAG 8.30 n.m.
„FORTY LITTLE MOTHERS"
Eddie Cantor — Judith Anderson — Baby Quintanilla.
f. 1.25 f. 0.75. f. 0.30. Geen kinderen.

Zaterdag 9 n.m. — „ONE HOUR TO LIVE".
Charles Bickford — Doris Nolan — John Litel.
f. 1.25 f. 0.75 — f. 0.30. — Geen kinderen.

ZONDAG: 10.30 v.m
„Come Live With Me".
Eddie Lamarr — James Stewart.
f. 1.— — f. 0.50. — f. 0.25.

ZONDAG: 4.30 n.m.
THE GREAT TRAIN ROBRERY
Bob Steele — Claire Carleton.
— Kinderen 4.30 n.m. de helft.

Zondag: 6.30 n.m. „Captain Courageous".
Spencer Tracy — Freddie Bartholomew — Mickey Rooney.
f. 1.25 f. 0.75. f. 0.30. — Kinderen de helft.
3668

Zonder gemeenschappelijke basis van opvattingen met den vijand zal de Vrede onevenwichtig zijn

door

HERBERT GEORGE WELLS.

Het was het geloof in een groeiende vriendschap der volken, dat voortsproot uit een algemene tevredenheid over de toestand zoals hij was, dat maakte dat de Duitse oorlogsverklaringen van 1914 zulk een storm van verontwaardiging verwekten in de gehele goed-geordende wereld. Men voelde dat de Duitse keizer de regels van de wereldclub brooddronken en nodeloos had geschonden. De oorlog ging „tegen de Hohenzollerns". Zij moesten uit de club gegooid worden, tot straf moest een zekere boete worden betaald, en daarna zou alles weer in het reine zijn. Dat was de Engelse opvatting van 1914. Dit onderwetse oorlogsgedoe moest dan eens en voor altijd uit de wereld geschaft worden door een wederzijdse garantie van de fatsoenlijkste clubleden door middel van een Volkenbond. De oudere staatslieden, die de vrede sloten, hadden geen vermoeden, dat diepere oorzaken aan het werk waren in de grote stuiptrekking. Vandaar Versailles.

Twintig jaar lang groeiden de ontbindende krachten onder de oppervlakte van de deftige en oppervlakkige regeling, en in deze twintig jaren had er geen krachtige aanval plaats op de problemen, welke hun groei thans aan de orde stelt. **Gedurende deze periode was de Volkenbond een verdovend middel voor het liberale denken der wereld.**

Thans wordt er oorlog gevoerd om Adolf Hitler kwijt te raken, die de rol van de Hohenzollerns in het drama heeft overgenomen. Ook hij heeft de regels van de club geschonden, en moet eruit gegooid worden. De oorlog met Hitler wordt door het Britse Rijk in de zelfde oude geest gevoerd. Het heeft niets geleerd en niets vergeten. Evenals destijds ziet men geen enkel dieper fundamenteel probleem.

Nog steeds weigert onze gemakzuchtige en invloedrijke heersende klasse de duidelijke aanwijzing te aanvaarden, dat haar tijd voorbij is, dat de politiek van machtsevenwicht en onbeheerste vrije handelsusances niet voortgezet kan worden, en dat Hitler, evenals de Hohenzollerns, slechts een afzichtelijke puist is op het gezicht van een zwaar zieke wereld.

Hem en zijn nazies kwijt te raken, geneest de ziekten van de wereld evenmin als krabben mazelen geneest. De ziekte zal opnieuw uitbreken. **Het is het systeem van nationalistisch individualisme en ongecoördineerde ondernemingen, waaraan de wereld lijdt en dit hele systeem moet verdwijnen.** Het moet tot op zijn fundamenten worden herzien of vervangen. Het kan niet hopen er een tweede maal gemoedelijk, verspillend en gevaarlijk doorheen te scharrelen.

Wereldvrede betekent deze gehele revolutie. Meer en meer begint men te realiseren, dat de vrede niet minder kan omvatten.

Het eerste wat men daarom moet inzien bij het overwegen van de fundamentele problemen voor de wereldvrede, is dit, **dat wij leven aan het einde van een historisch tijdperk, het tijdperk van de souvereine staten.** In de tachtiger jaren zeiden wij, naar een steeds duidelijker blijkende waarheid: „Wij leven in een overgangstijdperk". Thans krijgen wij een indruk van de afmetingen van die overgang. Dit is een phase in het leven der mensheid, die ofwel kan leiden tot een nieuwe levensvorm van den mens, of tot een langere of kortere vervalperiode, gepaard met geweld, ellende, vernietiging, dood en uitroeiing. Ik gebruik hier geen rhetorieke phrasen; ik meen precies wat ik zeg de rampzalige uitroeing van de mensheid.

Het komt ook op ú af.

Dit staat op het spel. Wij hebben niet een kleine politieke intrigue onder het oog te zien. Op het ogenblik dat ik dit schrijf, worden duizenden mensen gedood, gewond, opgejaagd, gefolterd, mishandeld, prijsgegeven aan de meest ondraaglijke en hopeloze angsten, moreel en geestelijk vernietigd, en er is op het ogenblik niets aan te wijzen, dat dit zich steeds uitbreidend proces kan tegenhouden ook u en uw gezin te bereiken. Het komt nu met grote snelheid af op u en uw gezin.

Het probleem óf oplossing óf erdoor vernietigd worden.

Het is duidelijk dat wij, indien wij rationele vooruitziende wezens zijn, niets anders kunnen doen dan dit probleem van de wereldvrede tot het belangrijkste vraagstuk, het richtsnoer van ons leven te maken. Als wij ervoor weglopen, achtervolgt en pakt het ons. Wij moeten het in het gezicht zien. Wij moeten het oplossen of erdoor vernietigd worden. Zo acuut en veelomvattend is het.

Open critiek.

Ik wil, voordat wij de ontbindende krachten in de huidige maatschappelijke orde onderzoeken, de primaire noodzakelijkheid onderstrepen van de meest vrije en openhartige bespreking der strijdende organisaties en ineenstortende systemen, temidden waarvan wij onze tegenwoordige onrustige en onzekere levens leiden. **Er mag geen bescherming van leiders en organisaties zijn voor de grondigste critiek, onder het motief, dat ons land in oorlog is.** Noch onder enig ander voorwendsel. Wij moeten open en duidelijk spreken. **De oorlog is incidenteel; de noodzakelijkheid van revolutionnaire reconstructie is fundamenteel.** Wij zijn het over sommige van de meest vitale vragen met onszelven nog niet eens, onze eigen gedachten zijn nog niet helder genoeg om dubbelzinnig te kunnen zijn, en gefluisterde tact of indirecte halve waarheden met het oog op de censuur verwarren onze gedachten en de gedachten van degenen met wie wij ons willen verstaan; zij steriliseren en vernietigen iedere poging tot reconstructie.

Wij willen precies zeggen, welke onze opvattingen en gevoelens zijn, niet alleen aan onze medeburgers, maar aan onze bondgenoten, aan de neutralen en bovenal aan de volken, die gewapend tegenover ons staan. Wij willen dezelfde ernst van hun kant ontmoeten. **Want totdat wij een gemeenschappelijke basis van opvattingen met men hebben uitgewerkt, zal vrede slechts een onzeker evenwicht zijn, terwijl nieuwe antagonismen zich ontwikkelen.**

Tegelijk met deze oorlog hebben wij

een groot debat nodig. Wij willen dat zoveel mogelijk mensen in de gehele wereld aan dit debat deelnemen. Dat is iets veel belangrijkers dan oorlogvoeren. De gedachte, dat deze storm van algemene ellende tot niets anders zou leiden dan de een of andere „conferentie" van diplomaten, die geen contact met de wereld hebben, met geheime zittingen, dubbelzinnige overeenkomsten, is onverdaaglijk. Het is toch niet mogelijk dat dit nog eens gebeure? Maar wat is er, dat een herhaling ervan zal voorkomen?

De waarde van propaganda.

Men denkt, dat de Duitse gedachtenwereld onder toezicht van Goebbels staat; in Groot Britannië zijn wij, schrijvers, indertijd uitgenodigd ons ter beschikking van Lord Perth te stellen, een buitengewoon schitterende keuze, omdat hij van de dagen van hoop tot zijn verval secretaris was van de zieltogende Volkenbond; en er kwam een eigenaardige organisatie, de schepping van Lord Lloyd, die afgezanten naar het buitenland zond, schrijvers en andere ontwikkelde personen, om lezingen te houden, en in den vreemde waardering te winnen voor Britse eigenschappen, het Britse landschap, Britse politieke deugden, enzovoort. Op de een of andere manier denkt men dat dit het een of ander helpt. Dit gaat zonder ophef voortdurend voort.

Misschien geven deze uitgezochte Engelsen onbevoegde verzekeringen, maar ze doen waarschijnlijk weinig direct kwaad. **Doch zij behoorden in het geheel niet gebruikt te worden. Het is regeringsverraad tegenover het volk.** Niet alleen doen deze verschillende ministeries van Informatie en Propaganda hun uiterste best om de beperkte gaven van de schrijvers en sprekers, die wij hebben af te leiden naar de productie van stomme nonsens, die de openbare mening vertroebelt en den naar waarheid zoekenden vreemdeling misleidt, maar zij tonen bovendien een sterke neiging te bezitten om alle vrije en onafhankelijke meningsuitingen, die niet in overeenstemming zijn met hun veelomvattende en geheime plannen voor de redding der mensheid, te verstikken.

Het is thans uitermate moeilijk de nodige ver-reikende publiciteit te krijgen voor een openhartige bespreking van de weg, welke de wereld thans bewandelt, en de politieke, economische in maatschappelijke krachten, welke ons voortbewegen. Dit is minder een gevolg van bewuste onderdrukking dan van algemene wanorde.

Moeilijkheden van vrije meningsuiting in de pers.

Het wordt steeds moeilijker om stoutmoedige onorthodoxe meningen te doen horen of lezen. Dagbladen zijn bevreesd voor allerlei kleinigheden, uitgevers zijn ziekelijk discreet; allerlei duistere boycots en handelsmoeilijkheden hinderen op ontelbare wijzen een ruime verbreiding van opvattingen.

Uitgevers publiceren alleen voor veilige winsten; het zou een boekhandelaar verbazen, indien men hem vertelde, dat hij deel uitmaakt van de opvoedingsorganisatie der wereld; of een reiziger in boeken, dat hij voor ook maar iets anders op de wereld is dan om zo groot mogelijke orders op best-sellers te boeken. Zij begrijpen niet, dat zij maatschappelijke dienst voor eigenbelang behoren te stellen. Hun moraal is die van een winstmakende wereld.

Kranten houden van dapper-uitziende artikelen over conventioneel liberalisme, die de vrede prijzen en een nobele vaagheid ten toon spreiden over de wijze waarop hij bereikt kan worden; nu we oorlog voeren zullen zij de heftigste aanvallen op den vijand publiceren — omdat men veronderstelt dat zulke aanvallen de strijdgeest van ons land op peil houden; maar opvattingen, die werkelijk revolutionnair zijn, durven zij in het geheel niet op te nemen. [ja ja. —Red. Amigoe.]

Onder deze teleurstellende omstandigheden bestaat er nergens kans op een grondige bespreking van de vooruitzichten voor de wereld. In dit opzicht zijn de democratieën slechts een haar beter dan de dictaturen. Het is belachelijk ze voor te stellen als de landen van het licht in de strijd met de duisternis.

Wederopbouw.

Dit grote debat over de reconstructie van de wereld is belangrijker en urgenter dan de oorlog, en er bestaan geen genoegzame middelen voor meningsuiting en critiek. Hier en daar sputtert men constructieve ideeën, maar er is weinig grondig onderzoek, weinig uitwisseling van opvattingen, onvoldoende voorlichting; niets is geregeld, niets wordt als ondeugdelijk opzij gezet, niets wordt permanent gewonnen.

Niemand schijnt te horen wat de ander zegt. Er schijnt geen achtergrond van een intelligent luisterende en critiserende wereld te zijn. Er zijn hier en daar enkele mensen, die lezen en denken in fragmenten, die geen verband met elkaar hebben. Dat is al het denken, dat onze wereld doet in het gezicht van een wereldramp. De universiteiten — God zegene ze! — zijn alle muisstil.

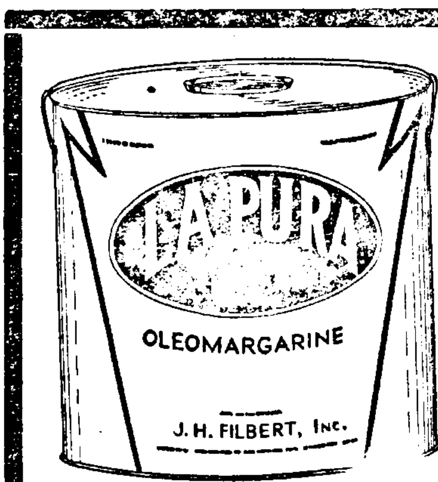
Het is duidelijk, dat wij naar een wereldcatastrophe drijven. Niemand weet duidelijk en beslist wat gedaan moet worden; niettemin spreken slechts weinigen onderzoekend, oprecht, zonder remmen en met bescheidenheid over de grote zaken, die op het spel staan. Tenzij wij dit doen, kan niets worden bereikt. De mens is blindelings op weg naar onherstelbare rampen, prevelend en brabbelend, volslagen in de war.

Wij moeten onze geesten luchten, ronduit onze meningen uitwisselen, indien we tot een leidend beginsel willen komen.

Wanneer men wereldburger wil zijn, moet men lid worden van organisaties als de „National Council for Civil Liberties"; **men moet alle mogelijkheden die zijn positie geeft gebruiken om de onderdrukking van het vrije woord tegen te houden**; en men moet zich aanwennen nonsens beleefd maar krachtig aan te wijzen zonder vrees en duidelijk te zeggen wat men meent en even moedig te luisteren naar alles wat gezegd wordt. Opdat men beter wete hetzij door een nieuwe verzekering of door correctie. Samen te komen met andere mensen om te discuteren, te denken en te organiseren, en dan de gedachte als een werktuig te gebruiken is de eerste plicht van elk redelijk mens.

Deze wereld van ons gaat ten gronde. Zij moet herbouwd worden, en kan slechts in dit licht doeltreffend worden herbouwd. Alleen de vrije, heldere, open geest kan ons redden, en de moeilijkheden en hindernissen op de weg van onze gedachten zijn even slecht als hindernissen, die hindernissen op spoorrails leggen of spijkers op een autoweg.

GRIFFIN „A. B. C"
schoensmeer verkrijgbaar in verschillende kleuren — groote en kleine blikjes
E. & G. MARTIJN — TEL 2442
3682 Agenten

„La Pura"
Margarine
wordt gebruikt door allen, die kwaliteit prefereeren verkrijgbaar in 5 lbs en 25 lbs blikken.
Alleenvertegenwoordigers
E. & G. MARTIJN
HANDELSKADE TEL. 2442. 3679

CURACAO.

DANKTELEGRAMMEN.

De Gouvernementspersdienst deelt mede:
In antwoord op diens telegram aan Hare Majesteit op Hoogstderzelver verjaardag heeft de Koningin telegrafisch aan Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel Haar grote waardering betuigd voor de trouw en offervaardigheid van Curaçao en Haar hartelijke dank uitgesproken voor de gebrachte gelukwensen.

In antwoord op telegrammen, welke Gouverneur Doctor Petrus A. Kasteel bij gelegenheid van Harer Majesteits verjaardag aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernhard zond, hebben zowel de Prinses als de Prins in hartelijke bewoordingen den Landvoogd telegrafisch dank gezegd voor de gelukwensen uit het Gebiedsdeel ontvangen.

H. MIS VOOR SURINAME.

Zondag as. 6 September, wordt de Hoogmis in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel opgedragen voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van de Missie te Suriname en van Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Maria Theodorus van Roosmalen CssR. den Apostolisch Vicarius van Suriname, die thans in Europees Nederland vertoeft zonder naar zijn kudde te kunnen terugkeren.

De Hoogmis vangt aan om 8.30 uur en is aangevraagd door de Katholieke Surinamers.

NEDERLANDS MANNENKOOR.

Dinsdag as., 8 September, zal het Nederlands Mannenkoor om 17.— uur repetitie houden in de parochiekerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel.

WEDRENNEN VOOR SCHOENPOETSERS.

Het gilde der jeudige schoenpoetsers was gisterenmiddag in de Madurostraat bijeengeroepen door een groten Amerikaansen soldaat, die van spelletjes hield. Er was een soort startbaan, waarop die jongens stonden. Een twintig meter verder stond de Amerikaanse spelletjes-liefhebber, die onder een stuk carton een van de beroemde gulden-biljetjes deponeerde. Dan werd het sein gegeven en holden de jonge schoenen-acrobaten naar het begeerde voorwerp. Na een rugbyachtig gevecht — zeer vermakelijk voor de vele toeschouwers — trad er een als overwinnaar uit dit financiële strijdperk. Tot het geld van den aangeschoten weldoener op was en de jongens wat treurig maar rijker aan placa wegslenterden. Het verkeer, dat voor den Amerikaan voor de duur van het spel was stilgelegd, vond vervolgens weer doorgang. „Geld speelt een grote rol", heet een boek van Adriaan van der Veen. Op Curaçao vind je het soms zo op de straten.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: **Voetbal**: 10.— uur Blauw Wit — Olympia; 11.— uur Ecuador — San Salvador; 15.15 uur D.S.C. — Dutch Guyana; 16.30 uur Ajax — Jong Bonaire.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 5 September 18 uur af tot 6 September 20 uur door den gouvernements-geneeskundige A. van der Sar, Hoogstraat 50, telefoon No. 1786.

ROXY | HEDEN laatste vacantie Matinee om 4.45
Sign Of The Wolf
Naar het vermaarde boek van JACK LONDON.
ENTREE: Kinderen 25—15. Volwassen 50—25.
ZATERDAG, ZONDAG 7 uur
International Squadron
RONALD REAGAN in de hoofdrol
Entree: 125—75—30 Interessante Newsreel. Kinderen toegelaten
In het voorprogramma: H. M. MINELAYER. Een indrukwekkende sho
ZATERDAG en ZONDAG 9 uur
DEADLY GAME
CHARLES FARRELL in de hoofdrol
Een uiterst gerafineerd opgezette spionage-geschiedenis meesterlijk verfilmd. JUNE LANG in een der hoofdrollen.
Entree: 125-75-30 [In het voorprogramma H. Minelayer] Geen kinderen
ZONDAG: 10.30 SYNCOPATION Entree: 100/50 Geen kin
ZONDAG: 5 uur Mayor Of 44th Street Entree: 50/25 Kind. toeg.
MAANDAG [ENGANCHE] LES MISERABLES met FREDRIC MARCH; CHARLES LAUGHTON. 36

CINELANDIA | HEDEN en ZONDAG om 8
Première van de gedeeltelijk zich in Nederland afspelende United Art. F
ONE OF OUR AIRCRAFT IS MISSING
Deze film kwam tot stand dank zij de samenwerking tusschen de RAF Engelsche Regeering en de Nederlandsche Regeering te Londen.
Gedeeltelijk Nederlandsch sprekend, productie: ALEXANDER KORDA
Entree (voor de 1e voorst.) 150—90—35. Geen kinderen

Het is Zondagsdienst in het Nederlandsche dorpskerkje . . . . De d wordt gestoord . . . . . Een Gestapo-man komt een kijkje nemen . . .
3670

L I D O HET CAFE RESTAURANT
3675

Ons Hoekje.

Dit zullen de Dames lezen.

VAN DEZE TIJD.

Zoals u zich misschien nog herinnert, was de aanleiding voor ons, om het huwelijk in zijn verschillende aspecten te bezien, om het zoveel mogelijk in zijn grootheid en belangrijkheid ons voor ogen te stellen, om het op zijn waarden te toetsen, de laatste Vastenbrief van onzen Apostolisch Vicarius over het ontkerstend familieleven.

In deze Brief, zoals wij ons nog zullen herinneren, beperkt de Apostolisch Vicarius zich niet tot het aanwijzen der euvelen, maar geeft richtlijnen en wijst de weg, langs welke de Christelijke gehuwden alleen maar hun waar geluk kunnen vinden, om tenslotte te eindigen met enige beschouwingen over het Christelijke gezinsleven in het algemeen, de verhouding tussen ouders en kinderen.

En hierover lezen wij o.a. „Dan ook wordt de christelijke familie inderdaad, wat zij in het plan der Goddelijke Voorzienigheid moet zijn, namelijk de opvoedster der mensheid...... En in dit zo heilig werk neemt wederom de moeder de eerste plaats in" ...... „De indrukken, in de prilste jeugd in het tere kinderhart ingedrukt, zijn als een tweede natuur en laten zich niet uitwissen. Daarom is de grootste weldaad, die God den mens bewijzen kan, het geschenk van een waarlijk christelijke moeder."

Als wij dit lezen en overdenken, dan gaan onwillekeurig onze gedachten naar onze eigen jeugd en naar vele gezinnen, die wij ons herinneren: het soort gezinnen, dat helaas hoe langer hoe schaarser is geworden, maar dat men toch, vooral in kleine steden en dorpen nog vrij vaak aantreft.

Gezinnen met een ijverige, maar vriendelijke Moeder en een werkzamen, maar gezelligen Pa, met een prettige en opgewekte geest onder de kinderen, met een sfeer van godsdienstzin, gezelligheid, huiselijkheid en onderlinge liefde en vertrouwen, een sfeer, die gewoonlijk gezelliger en huiselijker was, naarmate het aantal kinderen. Het waren de gezinnen, die 's morgens, óók door de week, Vader, Moeder èn de kinderen, in de H. Mis zag, en die 's avonds gezamenlijk het Rozenhoedje baden, maar toch wel zó „menselijk" bleven, dat ditzelfde Rozenhoedje zo nu en dan wel eens door een onderdrukt gegichel werd onderbroken, iets wat maar al te begrijpelijk is met zoveel jong en levenslustig goedje bij elkaar. Ik herinner mij een familie, waar iedere Maart opnieuw hilariteit uitbrak bij de litanie van den H. Jozef, omdat een oom Jozef heette en iedereen dan dwaze associaties kreeg. Gewoonlijk lachte de pa het hardst van allen. Ik heb dit nooit als „oneerbiedig" kunnen beschouwen en ik heb altijd gemeend, dat Sint Jozef zelf er het meeste plezier over gehad heeft!

Het waren de gezinnen, waarbij het woord „zomer", onwillekeurig gezamenlijke wandelingen en fietstochten oproept, bloemen kweken en de tuin wieden; maar waarbij ons ook de geur in de neus komt van het inmaken van groenten en vruchten en het maken van jams, waarbij de gehele familie assisteerde, terwijl de daarvoor benutte bosbessen tevoren gedurende vele dagen door alle kinderen waren verzameld; en, de laatste week van de grote vacantie, de geur van glucon, bij het herstellen en herkaften der schoolboeken.

En het woord „winter" roept schaatsen, sneeuwballen gooien en, bij veel sneeuw, het door alle leden van het gezin gewrochte kunstwerk: den sneeuwman, voor de geest, en huiselijke feesten met versieringen, liedjes, gedichtjes en voordrachten, geurige maaltijden en een ongelofelijke jool en pret; Kerstmis met de Nachtmis, waar de oudsten mee naar toe mochten, het hoogtepunt van het feest, en waar geen ander feest bij kon halen; en na thuiskomst: worstebroodjes. In huis een kribbe en misschien ook een Kerstboom en de gehele dag door Kerstliedjes. Oude Jaar met oliebollen en gezelschapsspelletjes. Sinterklaas, de dag van verrukkingen voor de kleineren en surprise-avond vol uitbundigheid en plagerijen voor de ouderen.

En Vastenavond met allerlei heerlijkheden en pret. En menige lange winteravond rond een snorrende kachel of een knappende haard, die voorbij vloog onder vertelsels of voorlezen, liedjes zingen of gezelschaps- of kaartspelletjes, terwijl er appels of kastanjes werden gepoft. Maar ook Allerzielen, wanneer de familieleden elkaar aflosten in de Kerk, om voor de Gelovige Zielen te bidden en op het kerkhof een bezoek werd gebracht aan menig dierbaar graf.

„Lente" doet denken aan de eerste „katjes" zoeken, aan bloemen zaaien en planten, aan wandelingen om het eerste groen te gaan zien." Maar ook aan de Vasten met de gezamenlijke „snoeptrommel", terwijl iedereen eerlijk zijn best deed, extra behulpzaam te zijn voor Moeder en minder te kibbelen en te vechten met elkaar en aan de Vastenmeditaties, waar de ouderen mee naar toe mochten; aan de Goede Week met haar indrukwekkende plechtigheden, waar vooral de kleineren, dikwijls tot tranen geroerd, van thuis kwamen; en aan Pasen met zoveel licht en vreugde in de kerk en dan thuis: het eieren zoeken! En aan de Meimaand met het feestelijke Lof 's avonds, geurend van wierook en bloemen en niet te vergeten: de bedevaarten met processies.

„Herfst": braambessen zoeken en... eten; het huis vlammend van grote bouquetten rode eikenblaren; beukennootjes zoeken, meestal gevolgd door keelpijn! En...... de eerste seizoensverkoudheden, bestreden met hete anijsmelk, of, nog beter, met hete kwast met candijsuiker.

Maar het waren ook de gezinnen, waarbij als één leed, allen medeleden. Bij tegenslag, verdriet of ziekte besefte men eerst recht, wat het betekent een „gezin", een „familie" te zijn. Wel trof een droef verlies in zulke gezinnen dubbel zwaar maar nergens zou men zoveel troost en onderlinge liefde hebben gevonden, om de wonden te helen.

Het waren tenslotte de gezinnen, waar men **thuis** bleef, óók de groten, en **thuis** zijn genoegens en vermaken vond.

Het waren de gezinnen, die Dickens zo meesterlijk en onvergetelijk beschreef, maar die het in onze eigen litteratuur helaas nooit veel verder dan tot kinderboekjes en jonge meisjesverhalen hebben gebracht — wat het gezin betreft, onze litteratoren hebben altijd een sterke voorkeur voor het verwrongene getoond — ik zeg, helaas, omdat het juist **deze** gezinnen ons land hebben gemaakt tot wat het was; omdat **zij** waren het gezonde, de ruggegraat onzer maatschappij: de gezonde kern, de arbeidzaamheid, de goede trouw, de eerlijkheid en de godsdienstzin van ons volk kwamen voort uit **dit** soort gezinnen.

Dit soort gezinnen, waar christelijke **godsdienstzin** heerste, zonder in kwezelarij of puritanisme te vervallen. Waar men **eensgezind** was en **vertrouwelijk** met elkaar: de ouders èn de kinderen.

Zonder dat zij daardoor in respect inboetten, zaten de ouders er op geen hoge troon en behoeften hun de aangelegenheden hunner kinderen niet op een gouden serveerblaadje voorgelegd te worden. Zij wisten gewoonlijk het eerst van allemaal, als er één der kinderen iets „dwars" zat. Zij waren vrienden, wijze vrienden maar ook gemoedelijke vrienden hunner kinderen.

En hetzelfde gold voor de kinderen, die geen schrik en angst voor hun ouders hadden maar die met hun wederwaardigheden het eerst van allen naar Vader en Moeder liepen. En wat kon Moeder niet altijd iets gezelligs bedenken voor de vacantie of voor één feestje en wat kon Vader niet heerlijk helpen bij de diverse liefhebberijen.

En de kinderen onderling: natuurlijk wordt geen kind groot zonder ruzie en vechten: maar in dit soort gezinnen leefden de kinderen niet als vreemden, na-ijverige vreemden vaak, naast elkander heen.

Er heerste een vertrouwelijke sfeer van eensgezindheid. En daardoor kon er ook een grote **huiselijkheid** heersen.

Ik zal nooit ontkennen, dat de sport veel heeft bijgedragen, om de mensen gezonder en flinker te maken; maar dat neemt niet weg, dat zij indirect één der elementen was, die de gezindsband losser hebben gemaakt.

Want wie voetbalt, wil in een voetbalclub, en wie in een voetbalclub is, wil wedstrijden en competities meemaken; en wie tennist, al evenzo; en wie hockeyt, al niet veel anders.

Maar in een gezin, welks leden verspreid zijn over talrijke clubs, doet de uithuizigheid haar intrede. En het was de huiselijkheid, die de huisgenoten in het gezin verankerd hield. Dit geldt zowel voor de ouders als voor de kinderen: men bleef er thuis, hoe ongelooflijk dat ook velen onzer moderne mensen moge klinken.

En deze eensgezindheid en huiselijkheid konden er wederom alleen maar heersen, dank zij het feit, dat men **flink**, en niet verwekelijkt was groot gebracht: er had altijd een gezonde tucht geheerst in huis en een billijke en redelijke verdeling der plichten. Hierdoor was men de ouders en elkaar ook **behulpzaam**, omdat het van jongsaf zo geleerd was.

Men zou dit alles samen kunnen vatten, door te zeggen: men hield er van elkaar, er heerste **liefde** in gezinnen. Die liefde was het eig die de gezinsleden eensgezind, trouwelijk, huiselijk en behulp maakte en het gezin tot een h waar men na volbrachte taak weer nenliep, om krachten te verzamel de rustige en gemoedelijke sfeer haven, die men niet vergat, hoe v reizen later misschien ook gingen.

En tenslotte leerde men in deze ge- zinnen op de meest werkelijke practische wijze de echte burgerd den, die een volk van zulke bu groot maken. Er is geen staatsv ding nodig, om dezen mensen te l dat algemeen belang gaat vóór dat den enkeling en dat men elkaar m helpen. Maar bovendien zal men de mensen nooit wijs kunnen maken het beter is te liegen en elkaar te raden, dan zijn woord gestand te d en de trouw boven alles te ste Deze gezinnen — zij zijn er nog st ik persoonlijk ken er vele en u na lijk ook — maken de kracht uit ons volk en uiteindelijk zal de be gelijke en wrede vijand zijn hoofd hùn trouw te pletter lopen en liefde zal voor hem zijn erger dan tweesnijdend zwaard. Moge deze zinnen, met Gods hulp, ook na de log, de redding zijn voor ons land veerkrachtige ruggegraat, die ons weer opheft uit zijn leed en vern ringen.

HET AMIGOE-RECEPT VAN WEEK.

Gebakken funchi (Funchi ha

Men bereidt de funchi op de gew wijze, maar neemt bij voorkeur omdat die beter bakt. Men laat da de funchi afkoelen en snijdt hem volgens in dunne plakken. Ook fu men natuurlijk overgebleven hiervoor gebruiken. Nu bakt men de plakken in hete slaolie, waaraan gesnipperde Spaanse peper is toe voegd.

Russisch offensief op Rzhev hervat.
De Stad van Stalin staat onwrikbaar.
Het Sovjet-leger toont verbazingwekkende kracht.

IS THANS HET LOT VAN STALINGRAD BESLIST?

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

„Een grote klauw, die wordt gevormd door 25 Duitse divisies, sloot zich maar steeds nauwer rond Stalingrad uit het Noorden, het Zuiden en het Westen. De onmiddellijke toegangswegen van de stad zijn thans omsingeld, terwijl de Russen door de grote overmacht weer een hoogte moesten opgeven aan de kust van de Zwarte Zee. Diep in de Caucasus, op ongeveer 80 kilometer van de olie-velden van Grozny, hebben ook hevige gevechten plaats. De Duitsers manoeuvreren om een oversteek uit te voeren naar de Zuidelijke oever van de waterweg in de sector van Mozdok. Behalve Grozny stellen de Duitsers pogingen in het werk om Ordzjonikidze, dat op ongeveer 80 kilometer bezuiden die plaats ligt, te veroveren. Ordzjonikidze is het eindpunt van de Georgische militaire weg, die over de bergen leidt naar Tiflis.

Berichten van de slag op de Zuidwestelijke toegangswegen naar Stalingrad laten zien hoe de Russische tanks zich in de loopgraven ophopen en de Duitse tanks afwachten, tot die over de borstweringen komen, waarna zij de vijandelijke machines met granaten en flessen met brandbare stoffen gevuld, aanvallen. Een afdeling tanks en mobiele infanterie drong door tot de voorste defensies en keerde toen in Noordelijke richting om een spoorlijn te veroveren. Russische berichten deelden mede, dat de Duitsers systematisch braken door de stellingen van het Rode leger, doch tot dusver zich nog geen weg hebben weten te banen door de Russische verdediging. Aan het front bij de Zwarte Zee hebben de Russen nieuwe verdedigingsstellingen bezet boven Novorossisk bij een grimmige poging de Duitse aanval op die marinebasis van zowel de Noordwestelijke als Noordoostelijke richting tegen te houden" (Moskou, (AP) 4.9).

RUSSEN SLAAN TERUG BIJ STALINGRAD.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

„De Russen deelden mede, dat zij zich sloegen uit hun gehavende stellingen voor Stalingrad, waar zij herhaalde aanvallen hebben afgeslagen en zijn doorgebroken in de vijandelijke stellingen ten Noord Westen van de stad. Men maakte veel oorlogsgevangenen, doodde 270 vijandelijke soldaten, terwijl eveneens veel oorlogsmaterieel werd buit gemaakt. Twaalf uren eerder maakten de Russen bekend de Duitse druk te weerstaan en hun stellingen aan de Duitse flank binnen de bocht van de Don te hebben verbeterd. De Sovjets aan het centrale front hervatten hun offensief tegen Rzhev en Vyazma, ten Westen van Moskou. In die streek veroverde men een aantal nederzettingen.

De Russische linies bij Stalingrad stonden hechter na drie opeenvolgende dagen van terugtrekkingen. Rode Ster zeide, dat de vijand „zijn laatste strijdkrachten" samenbrengt, in een poging om naar de Wolga door te breken. Het blad verklaarde, dat de Duitse officieren alle beschikbare mankracht trachtten te benutten en hun eigen gewonden dwingen om deel te nemen aan de tegenaanvallen; zij die zich kunnen oprichten, maar wien het onmogelijk is om voort te rukken, worden gedood. Rode Ster zeide, dat „de vijand hier nog zeer sterk is doch zijn haastige inspanningen om een beslissing te forceren wijzen aan, dat hij zijn laatste strijdkrachten samenbrengt van andere sectoren en fronten" (Moskou (AP) 5.9).

RUSSISCH MIDDERNACHTELIJK COMMUNIQUÉ.

Het Sovjet-middernachtelijke communiqué luidt: „Op 4 September vochten onze troepen ten Zuid Westen en Noord Westen van Stalingrad en ten Noord Westen van Novorossisk. Er zijn hevige gevechten gaande bij Mozdok en in het gebied van Rzhev. In de andere sectoren van het front hadden geen materiële veranderingen plaats. In de Baltische wateren brachten onze oorlogsschepen vier vijandelijke transport-schepen tot zinken met een totaal tonnage van 37.000 ton en twee Duitse torpedoboten."

Een aanvullend communiqué verhaalde: „In de loop van 3 September vernietigden of beschadigden eenheden onzer luchtmacht 10 Duitse tanks en gepantserde wagens, 26 motorvoertuigen met troepen en voorraden en 30 die munitie vervoerden. Tien veld- en artillerie-batterijen werd het zwijgen opgelegd, een spoortrein werd vernield en een compagnie infanterie werd gedeeltelijk uit elkaar gejaagd en gedeeltelijk onschadelijk gemaakt. Ten Noord Westen van Stalingrad zijn de grimmige gevechten nog steeds aan de gang. De Duitsers ondernamen hevige aanvallen, welke echter door onze troepen werden afgeslagen" (Moskou, (AP) 5.9).

DE LUFTWAFFE VERLOOR 60.000 MAN.

Radio-Moskou zeide, dat de Duitse luchtmacht 60.000 man in Rusland verloor en Hitler heeft gedwongen geoefende arbeiders in de vliegtuigindustrie als reserves naar het Sovjetfront te brengen (Moskou, (AP) 4.9).

HET DUITSE COMMUNIQUÉ.

Het communiqué, dat werd uitgegeven door het Duitse Hoofdcommando luidt:

„Op 1 September slaagden Duitse en Roemeense troepen erin tezamen met eenheden van de marine en luchtstrijdkrachten de Straat van Kertsj van de Krim uit over te steken ondanks de vastbesloten vijandelijke tegenstand. Men brak door de kustverdedigingen heen en maakte Vrijdag in een snelle opmars contact met de Roemeense troepen, die uit het Oosten aanvielen. De gevechten tegen de vijandelijke strijdkrachten, die het schiereiland Taman verdedigen, zijn nog aan de gang.

Ten Noord-Westen van Novorossisk werden nog meer versterkte hoogten veroverd. Ondanks de slechte weersgesteldheid vielen Duitse boten de vijandelijke scheepvaart aan in het Oostelijk deel van de Zwarte Zee, waardoor drie schepen, met een totaal van 8500 bruto-ton, tot zinken werden gebracht. Hieronder bevond zich een tanker. Tot dusver hebben vaartuigen sinds de aanvang van het offensief in de Caucasus in totaal 35.400 netto-ton van de Russische scheepvaart tot zinken gebracht.

De aanval op Stalingrad werd Vrijdag gevoerd tot de westelijke voorsteden van de stad. Onze [Duitse] strijdkrachten op de Wolga hebben tot dusver 3 kanonneerboten, 2 kleine oorlogsschepen, 6 vrachtschepen en een aantal kleine vaartuigen doen zinken. Ten Zuid-Westen van Kaluga en ten Noord-Westen van Medyn sloeg men de vijandelijke aanvallen af.

Tevens werden de herhaalde aanvallen door machtige strijdkrachten in het gebied van Rzhev afgeslagen. De vijand heeft deze gevechten met het verlies van enige tanks moeten bekopen. Tijdens een vijandelijke aanval op een Duits vliegveld in de centrale sector werden 24 van de 37 aanvallende vliegtuigen naar beneden gehaald. De rest van deze strijdmacht was gedwongen terug te keren. Ten Zuiden van het Ilmen-meer werden verschilende plaatselijke Russische aanvallen verijdeld. Het zelfde was het geval ten Zuiden van het Ladoga-meer en aan het front bij Leningrad. De Duitse en Italiaanse luchtmacht voerde aanvallen uit op vijandelijke concentraties van motorvoertuigen, vliegvelden en transporten. 25 Vijandelijke vliegtuigen werden bij luchtgevechten naar beneden gehaald.

In de afgelopen nacht [Donderdag-Vrijdag] schoot men twee Britse vliegtuigen neer bij de baai van Helgoland. Vrijdag boekten lichte Duitse bommenwerpers voltreffers op industriële-centra aan de Engelse Zuidkust. Op 2 September bereikte Luitenant Marseille, commandant van een gevechtsecsadrille in Egypte de overwinning in zijn 125e luchtgevecht, toen hij 16 Britse tegenstanders in de voorgaande dagen overwon." (Berlijn, (AP) 4.9).

BREMEN EN NOORD-FRANKRIJK AANGEVALLEN.

Het communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart luidt: „Vannacht heeft een sterke strijdmacht van onze bommenwerpers de haven van Bremen aangevallen. Zware bommen werden afgeworpen en vele branden werden achtergelaten. Vliegtuigen van het Gevechtscommando waren boven Noord-Frankrijk op offensieve vluchten. 11 Vliegtuigen van het Bommenwerperscommando worden vermist (Londen, (AP) 5.9).

AANVALLERS BOVEN DUITSLAND.

Het DNB deelde mede, dat zich in de afgelopen nacht aanvallende vliegtuigen boven Oost- en Noord Duitsland bevonden. Enige schade zou zijn aangericht door brand- en brisantbommen in een stad aan de Duitse Noordkust (Berlijn, (AP) 5.9).

NOORDAMERIKAANSE TANKS IN DE SLAG.

Het Hoofdkwartier van het Noordamerikaanse leger maakte bekend, dat de bemanningen van Noordamerikaanse tanks, die deel nemen aan de slag in de Westelijke woestijn, een aantal Duitse tanks vernield hebben op de eerste en tweede dag van de strijd. De bemanning van een enkele tank rekende af met 6 nazietanks en vernielde waarschijnlijk twee andere (Caïro, (AP) 4.9).

ALLEPLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Britse en Russische vliegers deden afstraffende aanvallen op Duitsland uit het Westen en het Oosten in de afgelopen nacht. Een strijdmacht van Britse bommenwerpers veroorzaakte grote branden in Bremen en de Russen wierpen bommen op het Oosten van Duitsland en het bezette Polen, terwijl onbekende Geallieerde vliegtuigen hun eerste aanval op Budapest deden. Het Duitse oorlogsbulletin dat de aanvallen op Oost Duitsland meldde, noemde niet de namen van de steden, die aangevallen werden, doch de Britse radio zeide, dat — volgens Scandinavische berichten uit Berlijn — Wenen, Koenigsburg in Oost Pruisen en Breslau in Duits Silezië onder de objecten behoorden.

Een Duitse radio-uitzending zond een officiële Hongaarse bekendmaking uit, volgens welke Budajest en punten in het Noorden van Hongarije door bommen werden getroffen. De bekendmaking van Budapest noemde niet de nationaliteit van de vliegtuigen, doch de Duitsers zeiden, dat het Russische waren en staafden dit met te zeggen, dat zij uit het Noord Oosten kwamen. De Duitse versie zeide, dat de schade in Hongarije van weinig betekenis is, doch de radio van Vichy zeide, dat vele burgers werden gedood in de Hongaarse hoofdstad. De aanval was de eerste op Hongarije sedert de eerste dagen van de invasie van Rusland en de korte campagne van het vorig jaar in Joegoslavië.

— **Londen:** Na de nachtelijke activiteit tegen Bremen zond de Royal Airforce zwermen van gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers bij daglicht over het Kanaal en de Duitsers zonden tegen het middaguur een enkel toestel boven Londen en een ander boven East Anglia, waar het winkeldistrict werd gebombardeerd.

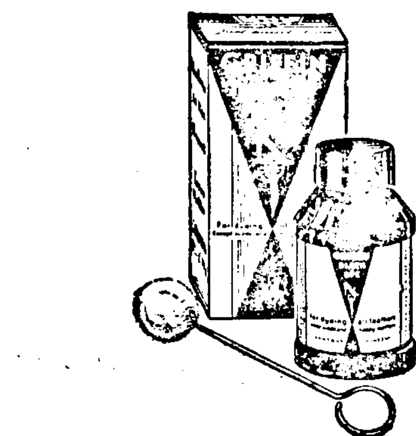
— **Tsjungking:** Het Chinese Hoofdcommando deelde mede, dat ernstige gevechten voortduurden in de buitenwijken van Kinhwa en Lantsji „waarbij de Chinezen gestadig de overmacht behalen."

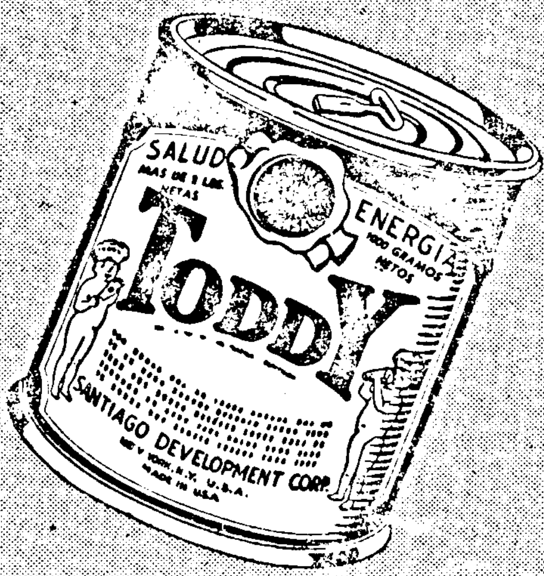
— **Berlijn:** Het Duitse communiqué meldt, dat de stad en haven van Tamanskaya op het schiereiland Taman door een bestorming en snelle aanval genomen zijn. Ten Noord Westen van Novorossisk zetten de Duitse en Roemeense troepen hun aanvallen voort en er zijn bittere gevechten.

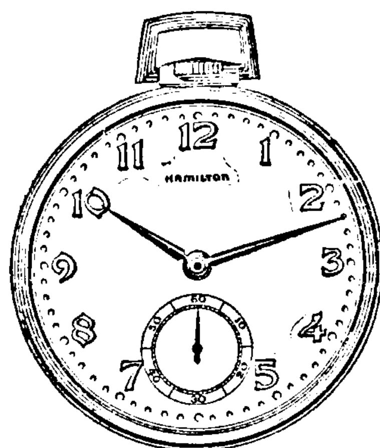
— **Moskou:** Het Sovjet-leger toonde verbazingwekkende krachten en herstellingsvermogen en zou — naar vermeld wordt — drievoudige slagen naar Stalingrad hebben afgeslagen en de Duitse opmars naar het industriëie centrum van de Wolga tot staan hebben gebracht. De berichten geven te kennen, dat de Duitsers zich rond Stalingrad in moeilijkheden bevinden met een gordijn van Russisch vuur voor zich en de kale steppen achter zich.

De Heer en Mevrouw
ARTURO M. ARENDS-CROES
GEVEN HIERBIJ MET BLIJDSCHAP KENNIS VAN DE GEBOORTE VAN
MARY ĀRLINE
ORANJESTAD, 3 SEPTEMBER 1942. NASSAUSTRAAT 357.
3690

GRIFFIN „ALLWITE"
Het beste witsel
VERKRIJGBAAR.
E. & G. MARTIJN — TEL. 2442
3683 Agenten.

GRIFFIN „BLACK en BROWN DYE"
om schoenen van een andere kleur resp. zwart of bruin te maken
E. & G. MARTIJN — TEL. 2442
3684 Agenten

ECONOMIA

NU hebt U zonder meer te betalen, meer voor Uw geld! Toddy in zijn nieuwe verpakking van 1000 gr (1 kgr) biedt U grote voordelen. Vraag het zoete en voedzame Toddy in zijn nieuwe verpakking.

HAMILTON

UNICO IMPORTADOR
W. WEISINGER
CURACAO
Steeds in voorraad een zeer prachtige sorteering pols- en zakhorloges, brilmonturen, en juwelen, bij
Joyeria Suiza
Madurostraat No. 25 tel: 1762
3686

Te Huur aangeboden
Geriefelijk Huis
Gelegen Roodeweg 240.
Voorzien van alle moderne gemakken.
Te bevragen:
Concordiastr. 20a.

Oriental Restaurant.
Het welbekende adres.
KEUKENSTRAAT 38. — TELEFOON 2463.
Dagelijks versche schotels, zooals Chineesche, Europeesche en Amerikaansche.
Bovenverdieping een genot.
WEEST OP TIJD MET HET RESERVEEREN.
3681 Beleefd aanbevelend.
S. W. CHONG.

H. E. HOYER
PRINSENSTRAAT.
Tennis is my Main line, not a side line. 3680

GRACE LINE
Geregelde passagiers- en vrachtdienst tusschen
New York-Curaçao-Venezuela-Cloombia
Voor inlichtingen wende men zich tot
S. E. L. MADURO & SONS, N. V.
Agenten.
3672

ROLEX OYSTER
WATER-LUCHT-STOF en TRANSPIRATIE DICHT.
Absoluut gegarandeerd vlek en roestvrij onder alle omstandigheden.
Gosen's Novelties
HEERENSTRAAT 2
TELEFOON 2211.
3685

VERHUISD
J. J. Roepel
naar Marchena 229.
DE WEG VLAK TEGENOVER „CAS CHIKITO". 3669

ELIZABETH ARDEN MUSCLE OIL.
Een rijk voedende Olie voor de verwijdering van rimpels en voor het herstel van de elasticiteit der gezichtspieren.
Verkrijgbaar bij
„La Modernista".
3671

HET ALLERBESTE ADRES VOOR GRAVEERWERK IS TOCH
L. A. VAN EER.
WIJ VERKNOEIEN NIETS. DOCH LEVEREN VAKKUNDIG WERK.
ONZE NAAM IS ONZE REPUTATIE
WANNEER U DUS PRIJS STELT OP DEGELIJK WERK, dan is Uw ADRES
L. A. VAN EER Breedestraat (O) 151 Telefoon No. 1370
3676 EN NERGENS ANDERS.

S. V. „Racing Club Curaçao"
Oproeping tot het bijwonen van de verdaagde Jaarlijksche Algemeene Vergadering op Zondag, 6 September 1942, om 9 uur V. M. op de tennisbanen te Mundo Nobo.
Agenda: Opening door den Voorzitter.
Notulen vorige Algemeene Vergadering.
Jaarverslag van den Secretaris.
Rekening en Verantwoording van den Penningmeester.
Benoeming van een Kas-Commissie.
Bestuursverkiezing.
Rondvraag.
3673 HET BESTUUR.

EIST

Shell Retinax Grease
Voor Chassis-Smering.
3664

C.S.M.-Officier voor Biezondere Rechtbank

In de zaak van den C.S.M.- Officier Martens voor de Biezondere Rechtbank werden gisteren gehoord de getuigen Ir. Jan Noorduyn en Willem van Eyk. Deze Heren hebben enkele mededelingen gedaan omtrent de besprekingen, die door de C.S.M.- directie in het bekende C.S.M.- conflict gevoerd werden en het standpunt, dat men daarbij had ingenomen.

Getuige Ir. Jan Noorduyn.

Als eerste getuige werd gehoord, de Heer **Ir. Jan Noorduyn,** Directeur van de C.P.I.M. en de C.S.M.

In antwoord op vragen van President Dr. Cornelis Süthoff omtrent hetgeen hij van de zaak afweet vertelt getuige Noorduyn, dat na de torpedering van de tanker „Rafaela" op 16 Februari vlak voor de haven, van de Marine bericht ontvangen werd om te wachten tot de boel weer veilig was alvorens de schepen weer uit te zenden. Tegen eind Februari werd medegedeeld, dat de schepen zouden kunnen worden geconvoyeerd. Enkele schepen werden toen klaar gemaakt en er zouden eerst 2 schepen vertrekken, waarvoor vlotten waren klaargemaakt. Toen de tijd voor het vertrek was aangebroken bleek echter, dat de officieren wel aan boord waren maar het grootste deel van de bemanning niet.

— Was het schip van den Heer Martens er ook bij? vraagt de President.

Dit weet de Heer Noorduyn niet.

— Welke bemanning ontbrak er?

„Het waren de Chinezen, die toen gestaakt hadden. Hun was aangezegd om te komen door iemand, die voor de bemanning zorgt. Zijn naam herinner ik mij op het ogenblik niet. De bemanning bevond zich al deze tijd overdag meestal aan boord maar 's nachts niet."

Omtrent enige verlangens van de officieren had de Heer Noorduyn toen nog niets gehoord. De avond voor het vertrek van de schepen was er een bespreking geweest omtrent de vlotten, de regelingen voor de nabestaanden ingeval van overlijden etc. Deze bespreking was heel vriendschappelijk geweest en er was geen sprake van enig dreigement. Zij eisten echter, dat er vlotten op de schepen waren.

— Welke regelingen bestonden er toen op papier?

„Er bestond de regeling van Londen, de pensioensuitkering voor de nabestaanden en de invaliditeitsregeling, indien er iets met de Heren zelf zou gebeuren.

Het bedrag, dat hierbij begrepen was, was hoger dan dat van de zeeongevallenwet. Enkele dingen van de regeling waren wel onduidelijk, doch ik kon met 99% zekerheid zeggen, dat die in orde zouden komen."

— Op 17 Maart kwam het geval met den Heer Martens, merkt de President op. Wat is er in de tussentijd verder geschied?

„Wel, toen was er de Chinezenquaestie. Het was zeer moeilijk met hen te onderhandelen. Niettegenstaande besprekingen met hun plaatselijken vertegenwoordiger en met den Chinesen Consul van Trinidad wilden zij niet aan het werk."

— Zijn de officieren, die de Chinezen ongetwijfeld beter kenden dan u, niet als tussenpersoon opgetreden?

„Zover ik weet niet", is het antwoord van den Heer Noorduyn.

„Er werd een nieuwe bemanning gezocht, welke voornamelijk bestond uit Curaçaoënaars. De Chinezen waren voornamelijk machine-kamerpersoneel. Mensen van de raffinaderij werden daarvoor in de plaats gezet."

— Kennen die ook de machines van de schepen?

„Dat moet wel een beetje", antwoordt de getuige. Verder deelt hij mede, dat enkele officieren bij hem waren geweest. Hij had echter niets biezonders gemerkt.

De Heer [Piet] Boonstra kwam toen uit New York als officieel vertegenwoordiger te New York van de Centrale van Koopvaardij-Officieren.

De Heer Noorduyn vertelt verder over het verblijf van den Heer Boonstra op Curaçao, doch praat over het algemeen zo zacht, dat er weinig van te verstaan is. De Heer Martens in de beklaagden-bank maakt hierover dan ook een opmerking, doch deze schijnt den President te ontgaan.

Uit hetgeen de President zegt kan echter worden opgemaakt dat men den Heer Boonstra over de erkenning van de Centrale op Curaçao werd gesproken en over de quaestie der salariëring van de officieren, die tijdelijk in lagere rang moesten werken. Wat het laatste betreft, zegt de Heer Noorduyn, dat hij daarover niet zomaar kon beslissen en hierover de Hoofddirectie in Londen zou moeten telegraferen. Ook de quaestie van de volwaardige bemanning werd besproken met den Heer Boonstra. Deze bespreking vond plaats op 16 Maart, waarna de Heer Noorduyn de volgende morgen vernam, dat enkele schepen niet wilden varen.

Hierop deelt de President mede, dat de Algemeen Militair Commandant wist, dat de schepen zouden uitvaren en dat hij toen Luitenant Willemse aan boord van de schepen zond. Hij leest dan het gesprek voor, dat tussen Luitenant Willemse en den Heer Martens werd gevoerd, gelijk de appellant dit weergaf. Martens had toen — naar bekend is — geweigerd om uit te varen tenzij de drie punten over de erkenning, de salariëring en de volwaardige bemanning ingewilligd waren.

De benoeming van de contact-commissie, waarin ook de Heer Noorduyn zitting had wordt dan door den President ter sprake gebracht. Deze commissie had geen bezwaar tegen de erkenning van de Vereniging, doch het principe — volgens den getuige — van de Contact-Commissie was, dat men eerst zou gaan varen.

De Heer [C.W.] Van Driel, de vertegenwoordiger der Officieren, had van de Directie een verklaring geëist, dat er geen volwaardige bemanning op Curaçao te krijgen was, doch hieraan had de Directie niet kunnen voldoen.

Na de bemiddeling van de contact-commissie werd de Heer Martens vrijgelaten.

De Heer Noorduyn deelt echter mede, dat nooit een verklaring werd getekend omtrent de volwaardigheid of onvolwaardigheid der bemanning.

Dr. Desertine, lid van de Rechtbank, stelt dan de vraag of de indruk van den Heer Noorduyn was, dat de eisen van de officieren ten doel hadden verbetering van positie te zoeken?

Dit bevestigt de Heer Noorduyn.

Meester Van der Meer krijgt dan het woord en leest de notulen van een vergadering der contact-commissie voor, waarin de Heer Oppenheim zou hebben gezegd, dat de Directie van de C.S.M. het eens was met punt 2, betreffende de quaestie der salariëring. De Heer Oppenheim zou ook gezegd hebben, dat men bereid was een verklaring af te geven omtrent de al of niet volwaardigheid der bemanning van een schip. De verdediger merkt hierbij op, dat dus niet alleen het eerste punt betreffende de erkenning door de contact-commissie werd goedgekeurd, doch alle 3 punten.

Verder vraagt de Verdediger of bij de bespreking met den Heer Boonstra met de Directie deze zich alleen bevond. Dit beaamt de getuige.

— Is met den Heer Boonstra ook gesproken omtrent de mogelijkheid, dat de schepen de volgende morgen niet zouden gaan varen?

„Ja" geeft de Heer Noorduyn toe.

— Hoe komt het dat de A.M.C. wist vóór het vertrek van het schip, dat er moeilijkheden zouden komen? Heeft de A.M.C. dit van den Heer Noorduyn vernomen? Drie kwartier voor het vertrek van het schip was Luitenant Willemse namelijk reeds aan boord om te vragen of men zou gaan varen.

President Süthoff mengt zich hier in de ondervraging van den Verdediger en is van mening, dat de Verdediger niet kan vragen hoe de A.M.C. aan zijn inlichtingen komt.

De Verdediger blijft echter aandringen, waarop de Heer Noorduyn zegt een brief geschreven te hebben aan den A.M.C., maar niet zeker weet of hij een dergelijke mededeling aan den A.M.C. had gedaan. Hij merkt echter op, dat de A.M.C. moet weten wanneer de schepen vertrekken voor de convooidiensten enzovoorts. De President vraagt dan aan den appellant Martens of hij alles heeft gehoord.

„Niet alles", antwoordt deze. Hij heeft echter wel een en ander verstaan.

De President zegt dan tot hem, dat hij op 26 Maart is gaan varen zonder dat hij een verklaring kreeg over de volwaardigheid of onvolwaardigheid der bemanning.

De appellant antwoordt hierop, dat hij om 12 uur werd vrijgelaten en geen tijd meer had om iets te onderzoeken. Hij had echter gehoord, dat de 3 punten waren ingewilligd. Volgens zijn mening heeft de verstrekking van de verklaring niets te maken met het tijdstip van het vertrek en kan dit alsnog geschieden.

Getuige Willem van Eyk.

De getuige Van Eyk is koopman en zat ook in de Directie der C.S.M. als Procuratiehouder met de titel van Onder-Directeur.

Ook hem vraagt de President te vertellen wat er na 16 Februari gebeurde en zijn verklaringen komen grotendeels overeen met die van den Heer Noorduyn.

Ook hij vertelt van het stilliggen der schepen, het wegblijven van de Chinezen enz. De Heer Van Eyk deelt echter mede, dat op 24 Februari hem een stuk papier door de officieren werd toegezonden, waarop 4 eisen stonden. Verder was er een ander papier bij met handtekeningen.

— Welke waren die 4 eisen? wil Dr. Süthoff weten.

„Een daarvan was, dat de nabestaanden van verongelukten 100% van het salaris zouden krijgen. Een ander punt was, dat de officieren, die in lagere rang werkzaamheden moesten verrichten hun volle salaris zouden krijgen." De andere kan de Heer Van Eyk zich niet direct herinneren.

Deze eisen werden volgens hem enige dagen later ingetrokken nadat enige heren bij den Gouverneur waren geweest en de Gouverneur aan de Directie had gevraagd met de mensen te onderhandelen. De Directie had er toen op gestaan, dat het zonderlinge papiertje zou worden ingetrokken. Dit werd gedaan.

De Heer Noorduyn kreeg daarna bezoek van enkele heren. Hierbij is de Heer van Eyk volgens zijn verklaring niet bij geweest.

Verder is men stukken gaan schrijven in de krant en heeft men geen contact onderhouden met de Directie.

— Waar ging het in de krant over?

„Over de erkenning van de Bond en van den Vertegenwoordiger. Verder over de uitkering aan nabestaanden."

— Wanneer stonden die stukken in de krant?

Als ik mij goed herinner in de eerste week van Maart. De 8e of 9de Maart hebben wij toen in de krant gelezen omtrent de komst van den Heer Boonstra.

Deze Heer is bij Ir. Noorduyn geweest en bij dit gesprek was ik aanwezig. Wij hebben van 20 uur tot een half uur voor middernacht gesproken. Verschillende punten werden onder de loupe genomen zoals de erkenning van de Bond en een Vertegenwoordiger enz.

De Heer Noorduyn heeft toen gezegd, dat hij zich in verbinding zou stellen met de Hoofddirectie te Londen en dat hij er niet afkerig tegenover stond.

Omtrent de volwaardigheid der bemanning namen wij aan, dat er geen quaesties zouden ontstaan, omdat extra-mensen aan boord zouden worden gezet. Ik kan mij niet voorstellen, dat de volwaardigheid der bemanning een punt was waarover nog gesproken zou moeten worden. Wij hebben den Heer Boonstra ervan overtuigd, dat van onvolwaardigheid geen sprake was.

De Heer Boonstra heeft échter voor zijn vertrek een brief van den Heer Noorduyn gevraagd met een verklaring, dat er op Curaao geen volwaardige bemanning te krijgen was. Wij konden dat niet erkennen omdat wij ervoor zouden zorgen, dat extra-mensen aan boord worden gezet om de twijfel aan enige onvolwaardigheid weg te nemen."

De Heer Van Eyk herinnert zich geen verklaring omtrent de volwaardigheid of onvolwaardigheid van de bemanning. Nooit heeft iemand hem om zulk een verklaring gevraagd.

Als de appellant nog enkele minder belangrijke opmerkingen heeft gemaakt, is het te laat geworden om nog den getuige Zee te horen, zoals men van plan was geweest. De Rechtbank beslist dan dat deze getuige op 25 September aanstaande zal worden gehoord. Een verzoek van den Verdediger om dan ook den Algemeen Militair Commandant te horen, wordt door de Rechtbank ingewilligd.

GEZOCHT
Inwoning in beschaafd gezin, voor Surinaamschen Jongen, die de A. M. S. gaat bezoeken.
Brieven onder nummer 1 Bureau van dit Blad.
3689

Ed. H. Ragunath
STERSTRAAT TEL. 1397
Een tevreden klant is onze hoogste eisch
Vakkennis en Ervaring onze voornaamste middelen
Goede afwerking, Vlotte en nette bediening onze hoogste plicht
In elke tak van het juweliersvak kunnen wij U naar volle tevredenheid bedienen.
3661

6E1-4
Zoo eenvoudig te bereiden

MET EEN OVERHEERLIJKE SMAAK.
Ongelooflijk — wanneer U ook wilt, krijgt U een kopje versche melk. Klim is daarom niets anders dan versche melk, waar alleen maar het water afgescheiden is.
Om de melk weer in haar natuurlijke vorm te krijgen, hoeft U alleen weer water bij te voegen.
Geen eenvoudiger manier om versche melk te verkrijgen, die U ook zonder ijskast kent bewaren.
Bestel nog heden een bus.
KLIM

BOVENWINDEN.

EEN STUK NEDERLAND, DAT VERGETEN WORDT.

Een lezer schrijft:

Het lijkt mij juist de aandacht te vragen voor de verwaarloosde plaats van onze Bovenwindse eilanden. Er moet in de eerste plaats komen een vliegdienst met vliegboten tussen de Benedenwindse- en Bovenwindse Eilanden. Prachtige landings-„terreinen": Schottegat, baaien op andere eilanden. Dit zou nuttig kunnen zijn voor: bezoek Gouverneur en andere autoriteiten; passagiers, post, im- en export van diverse artikelen, vervoer zieken, noodtoestanden etc.

Indien er eenmaal een geregelde, veilige verbinding is, zou wellicht tevens het passagiers- en toeristenvervoer aanmerkelijk stijgen.

De Bovenwinden zouden wellicht thans in trek kunnen komen voor het doorbrengen van vacanties (geen deviezen-, papieren- en andere moeilijkheden; geld blijft „onder ons" en komt ten goede van de mensen en de gemeenschap van het Gebiedsdeel). Met wat propaganda, het oprichten van een eenvoudig hotelletje of pension, om te beginnen, zou wellicht veel bereikt worden in het algemeen belang!

Tevens zou meer contact ontstaan tussen de mensen onderling, hetgeen ongetwijfeld het een en ander ten goede zou komen.

Bovendien zou het ook nuttig zijn met het oog op meer intens contact van het Gouvernement met de bestuursapparaten en mensen daar. Verder zou een en ander ook een stoot kunnen geven tot het tot meer ontwikkeling brengen van: landbouw, veeteelt, visserij etc.

Het is wellicht nogmaals nuttig te wijzen op de diverse mogelijkheden, welke de Bovenwinden bieden, o.a. voor Curaçao, en wel speciaal gedurende de oorlog met het oog op de voedselsituatie etc.

Vis-, kreeften- en garnalenvangst, verpakkingsindustrie, export dáár, import hier. Verdiensten dáár en minder uitgaven hier. Later wellicht ook mogelijkheden voor export naar elders.

Uitbreiding landbouw: aardappelen, jams, zoete aardappelen, groenten. Wellicht zouden de Chinezen daarvoor geintersseerd kunnen worden: Chinezen- en groententuintjes.

Uitbreiding van de veeteelt. O.a. St. Maarten heeft vele prachtige weiden. En daardoor meer zuivelproducten.

Uitbreiding pluimveeteelt: kippen en eieren eten.

Dan is er nog een prachtige gelegenheid om bv. de gevangenis naar een der Bovenwindse Eilanden over te brengen, waardoor de (vooral zware) misdadigers hier uit de gemeenschap zijn; kans op ontvluchting aldaar gering(er) is en de mensen toch meer bewegingsvrijheid kunnen krijgen, hetgeen hun gezondheid ten goede komt. Bovendien zou men hen te werk kunnen stellen aan diverse werken: wegenbouw, landbouw, veeteelt e.d., waardoor de gemeenschap tevens gediend wierd en o.a. het geld van hun onderhoud nuttig besteed wierd. Daardoor zou het tevens in het belang van het desbetreffende eiland zijn in plaats van een last.

Wellicht zou aldaar ook een instituut of inrichting gebouwd kunnen worden voor de zg. jeugdige misdadigers of boefjes, welke thans naar huis moeten worden gezonden, daar men geen „onderdak" voor hen heeft. Ook slechts uit praeventief oogpunt zou zo iets goed werk verrichten. Wellicht bieden deze zaken een prachtig braak liggend terrein voor de H.H. Broeders? Ook het inrichten van Kampen (Tehuizen), zoals men reeds hier kent, zou uit diverse oogpunten wellicht prachtig werk zijn. Meer werkgelegenheid, vertier, verdiensten voor de bevolking, verbetering en exploratie van het land etc.

FOR RESERVATIONS AND TICKETS
K. N. S. M.
Royal Netherlands Steamship Company
Compania Real Holandesa de Vapores
and
K. L. M.
Royal Dutch Airlines
Compania Real Holandesa de Aviones
Please apply to:
At Curaçao : K.N.S.M.'s Office. Punda
Telephone No 1240 (4 lines)
After Office hours: No 1399 (Chief Passenger
No 2441 (Tropenweelde)
No 1605 (Chief Freight D
At Aruba : K N.S.M.'s Office
Nassaustraat No. 336
Telephone No. 175
3674 No. 33

De M.T.B.- dienst vraagt
Twee monteurs en timmerlieden.
Aanmelden op werkdagen tusschen 7 en 12 uur v.m. te PARERA.
3688

FILM

„The deadly Game" (Roxy). Geheimzinnigheid, intrigue en spanning vormen de grondnoten van deze film. De film onthult een uitgebreid net van spionnage-werkzaamheden in de Verenigde Staten en het werk van de Noordamerikaanse geheime dienst. Het spionnage-werk, dat in deze tijd wel actueel is, wordt in deze film uitgewerkt.

„The Deadly game", verhaalt van een agent van het Federale Bureau van Onderzoek, die wordt belast met de bescherming van een geleerde, wien het gelukt is een instrument uit te vinden, waardoor het mogelijk wo maakt op meer doeltreffende w nachtgevechtsvliegtuigen waar men.

Ondanks de voorzorgsmaat van den agent wordt de geleerde enige nazie-bandieten wegg waardoor onze rechercheur dubbel moeilijke taak wordt zowel de schuilplaats van den der te ontdekken, als den hoofdman te ontmaskeren.

In deze film spelen mee: Farrell, June Lang, J. Arthur als de uitvinder en John Miljan nazie-hoofdman.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Za. en

Telegram Afdeling: 5.9: Hr. Pons, Amalia van Sol 13, tel. 675.

Shipping & Supplies: Hr. De V Bernhardlaan 10, tel. 244.

Shipping & Supplies: Hr. M tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Harst, Emmastad 104, tel. 701.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk.

Prot. Gem. Emmastad: Kerk Zondag 6 September 1942 om 9. Voorganger: Ds. C. Th. Steenst

Gymnastiek-vereniging „O Heden ontvingen wij een uitno van de Curaçaose Athletiek Bo deel te nemen aan de 6e Serie delmars te houden op 13 Septem Het ligt in de bedoeling van h stuur met een groep (gemengd ren) deel te nemen.

Wij vrezoeken de eden, die w deel te nemen, zich op te geven b Secretaris, den Heer Petersen, v op 8 September as. Berg Altena kantoor A.M.C.

ZIEN IS LEVEN!
voor een goede en moderne bril
SPRITZER & FUHRMANN
Opticiens.
3678